

གསང་བའི་འདམ་མཚོད།

མཁུ་མི་དཔོན་ལྷན་རིག་འཛིན་དབང་རྒྱལ་ཡགས་མི་ ༡༩༤༤
 ཅམ་ལ་ལྷ་སར་འཁྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་ས་མིང་ལ་རྫོང་བཟང་
 ཚོ་དབང་ལྷ་བ་དང་། ༡༩༥༩ ལོར་བོད་གཞུང་གི་ཚེ་
 ལྷན་རིག་བཞེས་གནང་ཐུགས་སྐབས་ཡོངས་འགྲུལ་སྤྱི་ལོ་བཞེས་
 རྫོང་བཟང་ཚོ་དབང་ཟེར་ལ་ཁོང་ ༡༩༥༧ ལོར་ལྷ་ས་གསང་

ཡི་བ་བཙོན་ཁང་དུ་
 མི་བཟད་མཉམ་
 གཙོད་འོག་སྤྱི་ཚེའི་
 འདུ་བྱེད་སྤོང་ཡོད།
 ཁོང་གི་ཨ་མ་ཨོ་
 རྒྱལ་ཚོས་རྫོན་དང་
 གུལ་པོ་ཆེ་དོར་
 སོགས་དུས་ལུན་
 རིང་པོར་སྤྱི་ཚོགས་

སྤོང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་གསལ་ལྷོང་བཞེས་གནས་ཏུང་
 གུལ་པོ་ཆེ་དོར་ནས་སྤྱི་ལོར་ལྷ་ས་གསང་སེང་རྟ་སྤྱི་གསལ་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་མིར་བཞུགས་པར་བཞེན་ ༡༩༥༩ ལོར་
 གསང་བ་བརྗོད་པ་དང་རྒྱགས་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་དམར་
 གཞུང་ནས་ཁོང་ཉིད་གསང་བའི་སྤྱི་ག་འདུགས་བཅུགས་པའི་
 ཉེས་མིང་འོག་དམར་གསོད་བཏང་བ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་རྗེས་སུ་རིག་དབང་ཡགས་
 ར་ཚེན་རྫོང་གཞུང་དུ་དལ་ལས་ལྷོང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་དམར་
 ཉན་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་ཤེས་མཁན་ཁག་གཅིག་ས་གཤིས་
 ལས་ཁུངས་ (Geographical Department) ལྷ་བསྐྱས་

བ་སྐྱར་ལས་ཁུངས་དེའི་ནང་ལས་ཀ་གནང་། སྐབས་དེར་
 རྒྱ་ནག་གི་བྱུ་ཞི་ཡི་འུ་ཕོ་འོ་ཅིར་དྲུང་དེ་ག་ལོ་ག་སྐབས་རྒྱ་ནག་
 གི་ཚབ་སྤྱི་ལ་བྱུགས་ཚེའི་འགྱུར་སྤོང་ག་སྤྱི་ལ་དང་ཚབས་ཅིག་
 བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱི་དུས་ལའང་འགྱུར་བ་སྤྱི་ལ་ཉེ་དམར་
 གཞུང་ནས་བུལ་རིམ་གཙོ་མ་མི་འདུག་ཟེར་བའི་བྱུ་སྤྱི་ག་ཁག་
 གཅིག་སྤྱི་སའི་ལུ་བོ་ས་ཨར་དམ་བཟོ་གྲུར་ (Cement
 Factory) ངལ་ཚོ་ལ་བྱེད་པར་བཏང་བས་རིག་དབང་ཡགས་
 གྲུང་དེའི་ཁོངས་སུ་བཏང་འདུག།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་རིག་དབང་ཡགས་ཨར་འདས་
 བཟོ་གྲུར་སྤྱི་ག་ལས་གནང་བཞེན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གཞུང་ནས་
 ཁོང་ལ་གསང་བ་རྗེས་དོ་རྗོལ་གྱི་གསང་བའི་སྤྱི་ག་འདུགས་
 བཅུགས་པའི་ཉེས་མིང་བཀལ་ཉེ་འདུ་བཟུང་བུས་པ་དང་ ལུས་
 ལུན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་ལྷ་ས་སྤྱི་བཙོན་ཁང་དུ་དལ་བཙོན་
 བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་དུ་བཅུག ༡༩༥༡ ལོར་ཁོང་ཉིད་རྫོང་
 བཀོལ་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་བཙོན་བཅུག་བྱེད་རིང་ལུས་སེམས་གཉིས་
 ཀར་དཀའ་སྤྱི་ག་ཚད་མེད་སྤྱངས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་གཟུགས་
 གཞི་བདེ་ཐང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་གྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་
 ཁོང་ལྷ་ས་འདུགས་བསྐྱེད་རུ་ཁག་བདུན་པའི་ནང་ལས་ཀ་
 རགས་པ་དང་། ༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་གཉིན་འཕྲད་གནས་
 ལྷོར་དུ་ཐངས་གཅིག་སེམས་ལྷོང་ཡོད། རིག་དབང་ཡགས་
 གྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་ཡི་བཞེས་སྤྱི་ག་ཁང་ནས་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་
 ཡགས་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཡགས་ཀྱི་གཅིན་མོ་ཚོ་
 ལྷོ་བཟུང་ཟླ་ཀམ་དགེ་ལེགས་ཡགས་ཀྱང་ ༡༩༩༤ ལོའི་
 ཟླ་ ༥ པའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་ནས་འཛིན་བཟུང་བུས་ཉེ་བཙོན་
 ཁང་དུ་བཅུག་ལྷོང་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ ཉིན་ནི་བོད་
རང་སྲོད་ཁོངས་ཞེས་པ་བཙུག་ནས་ལོ་གསུམ་བཅུ་འཁོར་བའི་
ཉིན་ལོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྐོར་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན་བོད་ནང་ཡོད་
པའི་རྒྱ་ནག་བདེ་འཇགས་ཉེན་རྒྱུན་ཚོད་པས་བོད་མི་ཚབ་
སྲིད་དོན་ཡོད་མི་སྡུ་ཁག་གཅིག་སྡུན་འཚུངས་ལྟར་བཟུང་
བྱེད་སྐབས་རིག་དབང་ལགས་ཀྱི་དང་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༥ པའི་
ནང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་འདྲུག།

ཁོང་འདྲུ་བཟུང་བྱས་རྗེས་ཁོང་གི་བཟུང་ཟླ་བསོད་
ནམས་ལགས་ཀྱི་ཡུས་པོར་ནད་གཞི་སྤྱི་པོ་ཕོག་པའི་སྤྱིན་གྱིས་
སྟེ་ས་མི་དམངས་སྲུན་ཁང་དུ་སྡུན་བཅོས་བཤག་བཅོས་བྱ་བའི་
བྱས་ཀྱང་དག་སྤྱིད་ཙམ་ནས་མ་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ཁོང་ཞིང་
ཆེན་ཁན་དུ་བྱུ་ཕོད་བྱིར་དུ་དཔོར་ནས་སྡུ་བཅོས་བྱས།
དེར་ཡང་ནད་གཞི་རྗེ་སྡུག་དུ་སོང་བར་བརྟེན་རིག་དབང་
ལགས་ཀྱི་སྡུན་མཆེད་ཚོས་ཁོང་གི་བཟུང་ཟླ་བསོད་ནམས་
ལགས་གསོན་པའི་རེ་བ་མི་འདུག་སྟེ་མས་ནས་བོད་ནང་ཡོད་
པའི་བདེ་འཇགས་ཉེན་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་ཁག་ལ་སྡུན་
ལྷ་ཐེངས་གསུམ་ཅམ་སྡུལ་ཉེ་རིག་དབང་ལགས་དང་འཆི་ཉེན་
ལྷག་པའི་ཁོང་གི་བཟུང་ཟླ་བསོད་ནམས་ལགས་ལྷག་ཅམ་རིང་
རོ་ལྷག་ཡོད་པའི་རེ་འབོད་བྱས་འདྲུག་ལོན་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གི་
བདེ་འཇགས་ཉེན་རྒྱུན་པས་ཉན་འཛོག་དང་བསམ་ཤེས་སྡུ་ཅམ་
མ་བྱས་པར་མདོར་ན་ཤི་མོན་མཐའ་གཉིས་སྡུ་བྱུང་བའི་བཟུང་
འཚོ་གཉིས་རོ་ལྷགས་གི་གོ་སྐབས་ཙམ་ནས་སྡུད་མེད།
སྐབས་ཤེགས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་བཟུང་ཟླ་བསོད་ནམས་ལགས་
རྗེས་སྡུ་བཙུག་བྱ་དག་སྤྱི་སྤྱིན་ཡོད་པ་རེད།

རིག་དབང་ལགས་འདྲུ་བཟུང་བྱས་རྗེས་བོད་རང་སྲོད་
ཁོངས་ཁྲུ་བཞི་པའི་བཅོན་ཁང་དུ་བཅོན་བཅུག་དོད་མ་བྱས་
ཡོད་པ་དང་། ༡༩༧༦ ཟླ་ ༡༣ པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་
གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ལྟར་ན་ཁོང་ལ་དུས་ཡུན་ལོ་
བཅུ་དྲུག་གི་དུས་བཀག་གི་མས་ཚད་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཁོང་
འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས་ཁོང་གི་ཁང་པར་སྐོར་བྱེད་བྱས་
སོགས་བྱས་ཡོད། ཡང་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་གསལ་
ནི་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་སྐྱ་ས་འབྲིང་རིམ་མི་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ནས་སྐར་ཡང་རིག་དབང་ལགས་ལ་ཆེ་
བཅོན་གྱི་ཉེས་འཚད་བཏང་ཉེ་སྡུ་བཞི་བཅོན་ཁང་དུ་སྡུལ་
སྐབས་སྡུ་བཞི་བཅོན་ཁང་ནས་ཁོང་ལ་བམ་གྱི་ནད་གཞི་ཡོད་
པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་བཅོན་ཁང་དེ་ནས་ཅིས་ལེན་བྱས་མེད།

དེར་བརྟེན་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༣ པའི་ནང་བོད་ཀྱི་
ལོ་གསར་གོང་དུ་སྐོར་བྱེད་ལ་བཅོན་ཁང་དུ་སྐོར་བྱེད་ལ་གྱི་
ངལ་བཅོལ་བསྐྱར་བཞོད་བྱེད་དུ་བཅུག་འདྲུག་རིག་དབང་
ལགས་དེ་སྐོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཅོན་བཅུག་བྱས་པ་དང་ད་དུང་
ཡང་མི་ཆེ་སྤེད་ཟད་ཀྱི་སྐབས་དེར་ལོ་བཅུ་དྲུག་དང་ཆེ་བཅོན་
རིམ་སྐར་གྱི་ཁྲིམས་བཅད་བཏང་བདེ་ནི་ཆེས་སྐོར་ཕམ་གྱི་གནས་
ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ཡིད་སྐྱོད་གོས་པ་གཅིག་
ནི་ ༡༩༨༤ ཟླ་ ༡༣ ནང་ཁོང་ཉིད་འདས་ཕོངས་
སྡུ་འཇུག་ཡོད་འདྲུག།

དེ་ཡང་ ༡༩༨༥ ཟླ་ ༡ ནང་འདི་གར་ཁྲུངས་
སྐར་གནས་ཚུལ་འཕྲོར་གསལ་སྐར་རིག་དབང་ལགས་སྐོར་
སྐོར་བཅོན་ཁང་ནང་བཞུགས་དུས་ཉེ་ ༡༩༨༦ ཟླ་ ༡༣
ནང་ཁོང་གི་ནད་མི་བཅོན་ཁང་དེར་སྐད་བཏང་ནས་རིག་དབང་

ལགས་འདས་ལོངས་སྤོངས་སྤྱི་ཚོམ་འགྲོལ་བརྗོད་བརྒྱུན་
 མ་བྱས་པ་མ་ཟད་དེ་འི་སྒོར་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་
 ཡང་སྤྱིར་བརྒྱུགས་བྱས་མི་ཚོགས་པའི་བཅའ་བཀའ་
 བཏང་བར་བརྟེན་ནང་མིས་ཁོང་གི་བདུན་ཚིག་ཡན་
 ཚད་ནང་ལ་བྱེད་མི་ཚོང་བར་དགའ་ལྡན་དགོན་པར་
 གསང་བའི་ངང་བྱེད་དགོས་ལྷགས། གང་ཡིན་
 ཟེར་ན་གལ་མེད་བདུན་ཚིགས་ནང་ལ་ཟེན་ན་གྱིས་
 མཚེས་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་འེས་པས་དེར་ཡང་
 རྒྱ་གཞུང་ནས་ནང་མིར་བརྒྱུན་བཅོམ་བྱེད་འེས་
 ཡིན།

དེ་ལྟར་དགའ་སྤྲུལ་གྱི་བྱུང་བ་མང་བའི་
 ཁོང་དང་ཁོང་གི་ཁྲིམ་ཚང་གི་སྒྲོལ་ལ་དེ་དག་ལས་
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོམ་སྒྲོལ་ལ་བརྒྱུ་མས་ཚིག་བྱ་བྱས་
 ལྷགས་འདི་ག་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་པ་ནས་རྒྱལ་
 གཅེས་པ་གང་དེ་འི་རྒྱལ་མེ་མེ་གྱི་མངོད་རྗེས་ལ་
 དད་བྱས་དང་། དུས་མིན་གྱི་འདས་སྤོངས་ཡིད་
 གདུང་ཚད་མེད་བྱ་བའི་མེ་མེ་མེ་མེ་མེ་མེ་གྱི་
 བཞུད་ལམ་དེར་ཚོསྒོག་གི་དམར་མཚོད་སྤུལ་བའི་
 བོད་རིགས་དཔའ་བོ་ཡོད་དོ་ཚོགས་ལ་སྤྱིར་ནས་བྱས་
 འདུད་ལུ།

ལྷགས་དུ་འི་ནང་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ།

བོད་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་བརྒྱུན་འཛིན་བདེ་ལེགས་རིན་པོ་
 ཚེ་ནི་བོད་རྒྱུད་ནང་བརྒྱུན་གཞུང་ལྷགས་ལ་སྤྱུང་
 བཅོམ་མངོད་མཁན་གྱི་ཚོད་ལྷན་གྱི་སྤྱུ་བུ་ཞིག་ཡིན་

པ་སྤྱི་ཡིས་གྲང་སྤོན་དུ་མེད་གྲང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་སྤྱིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཡང་སྒོར་སྤྱི་ཚོམ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་
 སོགས་ཡོད་ཚད་དོགས་པོ་བཏང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༡
 ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཁོང་ཉིད་ལོ་གཉིས་དུས་འགྲུངས་གྱི་སྤོག་ཁྲིམས་
 བཅད་པ་རེ་ད།

དང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་འཁྲོག་དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་
 བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་ཁང་ཁག་དང་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཚོལ་པ། དེ་བཞིན་
 བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་སོགས་མདོར་ན་གནམ་འོག་དང་བདེན་ལ་དགའ་
 བའི་སྤྱི་བོ་ཀུན་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་ཡིག་རག་གཉིས་ཚོགས་
 གནོན་བྱ་གས་དང་དོ་རྗོལ་ཟམ་མི་ཚད་བྱས་སྤྱུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥
 ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པར་ཁོང་ཉིད་ལོ་གཉིས་
 དུས་འགྲུངས་གྱི་སྤོག་ཁྲིམས་ནས་ཚེ་བཅོན་གྱི་ཁྲིམས་བཅད་ལ་སབ་
 དགོས་བྱུང་སྤོར་རྒྱ་ནག་གི་ན་དུ་གསར་སྤེལ་ཁང་ནས་གསལ་
 བརྒྱུགས་སྤེལ་ཡོད།

རེད་དེ་འདི་ག་ལས་འགྲུལ་ཁང་ནས་ལུ་མཐུད་སྤོལ་བྱ་
 དགོས་དོན་ནི་སྤྱུལ་སྤྱུ་མཚོགས་གཅིག་ནས་ནང་བའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཚོད་ལྷན་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་གཉིས་སྤྱུ་ནམ་ཀུན་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་འི་ལས་
 རིགས་ནང་དང་ལྷང་དགའ་ཚེགས་སྤོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྤྱུལ་སྤྱུ་
 ལྟར་ཡང་འབར་རྗེས་གས་གཏོར་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཛིགས་བསྤུལ་
 ལུ་གཞིའི་རིགས་གཏན་ནས་ཡོང་མི་སྤྱིད་པས་དོན་གནད་དེ་དང་
 ལྷུལ་སྤྱུའི་དབར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་ཁག་ཐེགས་བྱེད་ལྷག།

དེར་བརྟེན་རྒྱ་དམར་གཞུང་སྤོགས་ནས་སྤོལ་བྱ་དུངས་
 གསལ་དང་སྤྱུལ་སྤྱུ་མཚོགས་འབྲེལ་དུ་སྤོད་བཏོལ་གཏོང་དགོས་པ་
 མ་ཟད་སྤྱུལ་སྤྱུ་འདི་འདྲ་བའི་བཅོམ་ཁང་ནང་དུང་སྤྱུ་མཐུད་གདུག་
 ལུ་བ་མཐུད་གཅོད་སྤོར་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་བཅོམ་པ་ནམས་

གང་ལྟར་སྒོ་དེ་བཞོན་གཏོང་དགོས་པའི་
འཕོ་དུ་ལྷུ་ལ་བྱ་བ་ལགས།

གནས་ལུགས་འདྲིན་པའི་ས་ ཞིང་།

ཕིག་རྒྱུ་འི་གནས་སྐྱེས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་
ཆོ་རྒྱུ་དམར་གྱིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་
ས་ཞིང་བཅོན་འདྲུ་ལ་ལམ་ཚ་བསྐྱབ་གཏོང་
བའི་ཆོ་བ་ཆེའི་ལས་འགུལ་ཞིག་མངོན་
གསུམ་འདྲེ་མས་མེད་ཀྱིས་རྒྱེ་ལ་བཞིན་
པར་སྐྱེད། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལོ་ ༡༠༠ཉ ནང་
མདོ་ཁམས་དཀར་མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་རོ་གོང་
ཐང་ཞེས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་ཞིང་
ནམས་ས་གནས་འགོ་ཁྲིད་ནས་འདི་ལྟར་
འདི་མིན་གྱི་གསལ་བཤད་གང་ཡང་མེད་
པར་དང་ཐོག་སྐོ་འདྲེ་བས་ལྟེད་མི་ཚོ་ག་
པའི་བཀག་རྒྱ་བཏང་བ་དང་དེ་རྗེས་རི་མ་
པས་ཞིང་མཐར་ལྷུགས་དུ་བསྐྱོར་ནས་ཆོར་
མ་འདྲེ་བས་བཅུགས་ལྟེད་བཅུག་ཡོད།

སྤོགས་མཚུངས་རྒྱུ་རྒྱ་མདོའི་
(ཡུས་རྒྱུ་གཏུ་) ནང་ཆོན་རྫོང་དང་
འདན་མ་ཁུལ་དུ་འང་ལ་ལམ་ཡུན་རིང་ས་
ཞིང་ཐ་མོད་དུ་བཞག་བཅུག་པ་དང་འགའ་
རེར་གོང་རྒྱར་ས་ཞིང་སྤྱི་དང་ཆོར་མ་
འདྲེ་བས་བཅུགས་ལྟེད་བཅུག་འདུག མི་

མངོན་པའི་སེང་རས་དེའི་རྒྱབ་སྤོགས་ན་
ང་ཚོས་གཏོང་དཔག་དཀའ་བའི་གསར་
གནས་ཤིག་གིས་རྒྱ་དམར་གྱི་གཏོང་རིས་
དམར་རྗེན་དུ་སྐྱབས་པ་ནི་ཁོ་ཚོས་ཉ་ཅང་
ཞི་འདམ་གྱིས་ཐབས་ལམ་སྤྱད་དེ་ཐོག་
མར་ས་ཞིང་བཅོན་འདྲེ་གཅིག་པའི་ཐ་སྐྱེད་
དེ་འགོག་ཐབས་བྱས་པ་དང་དེ་རྗེས་འཆར་

གཞི་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་མིའི་མི་ལྷན་རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་འཚོ་སྤོད་དེར་ཐད་ཀའི་
འདི་གས་ཉེན་བསྐྱུན་སྐྱབས་ཁོ་ཚོའི་པ་ཚོ་བུ་རྒྱུད་ཀྱིས་སེམས་ཆགས་ལུས་ཆགས་
རྒྱུར་བའི་གནས་ཡུལ་དེར་དགའ་ཞེན་དང་བརྗེ་གདུང་གི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་
དེ་རིམ་པས་བཅོས་བསྐྱུར་སྐོས་སོ་སོའི་པ་ཡུལ་དང་ཁ་གྲུབ་ཀྱིས་སྤོགས་ཐོན་
བྱས་མཚམས་གཞི་ནས་རྒྱ་རི་གས་མི་སེར་སྐོ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱི་གནས་ཤིག་ལ་འགྲུར་
རེ་བཅངས་པ་དེ་རེད།

དུང་གོ་ཚོས་ལྟར་ན་རྒྱ་གཞུང་ནས་དང་ཐོག་
ས་ཞིང་སྐོ་འདྲེ་བས་མི་ཚོ་ག་པའི་བཀག་རྒྱ་གཏོང་
སྐྱབས་སོ་ནམ་པའི་ལོ་རེའི་ཡོང་བའ་ལས་ལྷབ་སྐྱར་
ཀྱི་འགྲུ་དུལ་སྐོད་རྒྱུའི་ཁྲབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དང་
དངོས་སུ་རྒྱ་ནག་གསོལ་སྐོད་སྐྱབས་འབྱས་དང་ཐོ་ཞིབ་
ནམས་ཆེས་ལྷིང་ལོང་སྤི་སྐོ་སྤྱུགས་ལའང་སྤེར་བ་མི་
བཟོད་པ་སྤྱད་ནས་གཙོ་བོ་མི་དམངས་ནམས་བག་
ཐེབས་ཀྱི་གནས་བབ་ལས་གཡོལ་དུ་བཅུག་གི་ཡོད།

མདོར་ནས་ས་ཞིང་ཚ་མེད་དང་གཞིན་ས་འཕན་མེད་གཏོང་བའི་ལས་
འགུལ་དེ་བཞིན་མདོ་ཁམས་ཁུལ་གཅིག་ཡུར་མ་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་སྤོད་སྐྱེད་གང་
སར་སྤི་ལ་བར་བཞེན་རྒྱུ་ལོ་ ༡༠༠ ནང་སྤོད་ལུང་གཏོང་དཀར་ཁུལ་དུ་
མི་འཁོར་ལྷུགས་ལམ་བཟོ་སྐྱབས་ཡུལ་མིའི་ས་ཞིང་གི་རྒྱན་གསོལ་ཚད་ལྷན་

མི་བྱུང་བར་དོ་སྐོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། དེ་དུས་རྒྱ་
 བཞུང་ནས་ཡུལ་མིའི་འདོད་དོན་རྒྱུ་བ་རྒྱ་ལྷོ་ཞོག་དེ་ལས་སྡོག་
 ལྷོ་འཛིགས་བསྐྱེལ་དང་འབྲུང་བཅོམ་གྱི་དན་ཐབས་སྤྱད་ཡོད་
 ཚུལ་ཐོན།

ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་བཞུང་ནས་སྡོག་སྡོག་གོད་ལུལ་གྱི་
 ས་ཞིང་འཕོར་ཆེན་ཞིག་གོད་ཁྲིར་གྱི་སྡོད་ཁང་འདྲུགས་བསྐྱེན་
 ལ་ཐེད་སྡོད་ཁྲིར་པ་དང་དེར་མང་ཚོགས་ནས་དོ་སྐོལ་གྱི་ད་
 སྐབས་ས་ཞིང་གྲུབ་ཉར་གི་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་པ་མ་ཟད་
 ད་བར་ས་ཞིང་གཡར་གཏོད་བྱས་པར་དོ་གསོ་གཏོད་གི་ཡོད་
 འདུག རྒྱ་མཚན་དེས་དམངས་ཁོད་ཡུལ་མི་ཚོས་སྡོག་དུ་
 ས་ཞིང་གྲུབ་ཉར་གིས་གནས་གུའི་ནང་འབྲུང་ཡོད་བའང་
 ཚོས་དན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་ལུ་བྱུགས་ཀྱི་སྡོད་ཁག་བརྗོད་པར་
 གྲགས།

སོ་ནམ་པའི་གན་པོ་ཞིག་གི་སྐོར་གནས།

ཆབ་སྲིད་བཅོམ་བྱུང་མཁས་
 བཅུན་ལགས་ཉི་ཤོད་སྡོད་ས་
 རྒྱལ་ཅེ་རྗོད། འབྲོང་ཅེ་
 བང་ནས་ཡིན་ཞིང་འདི་ལོ་
 དགྲུང་གངས་ ༥༩ ཅེས་
 ལ་ཐེབས། རྒྱ་དམར་གྱིས་
 བོད་བཅོམ་བརྒྱུད་བྱས་པའི་

རྒྱུད་རིམ་ནང་ཁོང་ནས་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་དོ་སྐོལ་དང་།
 བཅོམ་སྐོལ་གྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་དོན་དོན་
 འབྲོལ་ཡོད་སྐད་ཐོད་རང་བཅོམ་ཡིན་སྐོར་གྱི་སྤྱད་ཡིག་

འབྲེམས་བཀའ་གནང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་འོག་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་
 ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལུལ་དེའི་སྤྱི་བདེ་མི་རྣམས་འདུ་
 བརྒྱུད་བྱས་འདུག།

དེ་རྗེས་གཞི་ཅི་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་
 ཅས་དུས་ཡུན་ལོ་གསུམ་གྱི་དུས་བཀག་ཁྲིམས་ཆད་བདང་
 མཐར་འཇུག་ལས་རྒྱལ་ཅི་ལྷོག་འབྲས་བཅོམ་ཁང་དང་གཞི་ཅི་ཉ་
 རི་བཅོམ་ཁང་། ལྷ་ས་གྲུ་བཞི་བཅོམ་ཁང་བཅས་ནང་དལ་
 ཅོལ་བསྐྱུར་བཀོད་བྱེད་དུ་བཅུག་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༩
 ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཁོང་ཉིད་དུས་བཀག་གི་ལོ་དུས་ཐིམ་ནས་
 མོད་བཀོལ་བྱུང་ཡོད་ཅུང་གཅིག་ནས་དགྲུང་ལོ་མཚོ་བ་དང་
 གཉིས་ནས་ཡུན་རིང་བཅོམ་ཁང་ནང་དལ་ལས་བསྐྱེལ་བའི་
 དབང་གིས་གཞུགས་གཞི་བདེ་ཐང་གི་སྐལ་བ་ཞིག་ཐོབ་ཐེད།

མཐར་སྐྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་
 ཁོང་ཉིད་འདས་ཐོངས་སུ་མོང་འདུག་པར་འདི་ག་ལས་ཁུངས་
 ཅས་འཕྲོད་གདུང་དང་ལྷུང་ཚད་མེད་ལུ་བཞིན་ཡོད་ལ་རྒྱལ་
 གཅེས་པ་གང་དེ་སྐྱེ་ཅེ་སྤྱི་མར་གང་སྤྱིར་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་
 སྐལ་བཟང་དགའ་སྡོན་ཐོབ་སྤྱིར་འདས་འདུག་སྡོན་ལས་དང་
 སོ་བཅོམ་སུལ་བ་སོགས་ཚོས་སྤོགས་ཀྱི་ལུ་སྐོར་ཆ་ཚད་ལུས་
 ཡོད།

**ལས་འགུལ་གྱི་དུ་མིག་
 གཅིག**

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༥ ཅས་ཚེས་ ༢༩ གྱི་
 ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཚོང་ ༩ བར་ཐོད་ཀྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་
 ཚོགས་པའི་རྒྱན་ལས་སྤྱིན་པ་ཆེ་རིང་ལགས་གཞོན་རྩན་ནས་བོ་སྤྱིག་

བྱས་པའི་རྒྱལ་རྒྱ་བརྒྱན་འདྲིན་པའི་ལེགས་ཚེད་དུས་ལུན་ཟླ་བ་གཉིས་
ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བའི་མངུག་བརྒྱུ་མས་གྱི་ཉིན་
དེར་འདྲུལ་བཞུགས་གནང་བ་མ་ཟད་དེ་འབྲེལ་ཚོགས་གཙོ་བོ་དག་དབང་
འོད་འབར་ལགས་ནས་ཟས་བཅད་དོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚོར་རྒྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུའི་
མངུག་དར་སྤོན་པར་ཆེད་བཅར་གནང་ཡོད།

གཉིས།

འདི་ལོའི་ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་འདར་མན་གྲོས་ཚོགས་གྱི་
འཇུག་མི་ཁག་ཅིག་དང་མངའ་སྡེའི་སྤོན་ཆེན་ཞིག་ དེ་མིན་ཆབ་སྲིད་
ཚོགས་པ་མི་འདུ་བ་ཁག་ཁག་གས་གྱི་རྒྱ་ཚབ་ ༤༠ ལྟགས་བཞུགས་
སྐར་དུ་བོད་གནས་རྟོགས་ཞིབ་ལ་སེབས་སྐབས་གཞུང་སྤྱེལ་མ་ཡིན་
པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་བཞུགས་སྐར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐབས་བའི་
སེབས་བསུ་ཞུས་པ་དང་ཉིན་དེར་བོད་ཀྱི་དགྲ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགྲུལ་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བོ་དག་དབང་འོད་འབར་དང་གཞན་ལས་རྒྱན་
གཉིས་སེབས་བསུར་བཞུགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྐྱེ་མཁའ་ཚོར་བཅོན་པའི་
ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་དེབ་རེ་དེན་བརྟེན་གྱི་རྒྱལ་དུ་འཇུག་ཡོད།

དགེ་འདུན་པ་ལྷ་འདུ་བ་བྱུང་།

ཨི་ཤི་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ནས་གསར་བསྐྱར་སྤེལ་གསལ་
ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་ནག་ཕྱི་
ཕྱོགས་དབང་འདྲིན་པ་མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་ནས་བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་མི་
གངས་ལྷ་ལ་སོ་སོར་ལོ་གཉིས་ནས་གསུམ་བར་བཅོན་བཅུག་བྱས་ཡོད་
པ་ནི་ཁོ་ཚོས་མངོན་གསལ་འདོད་པོས་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཚོར་བ་རྣམས་སྤོང་
ངག་དཔར་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད་པས་རེད། ཁོ་ཚོ་མི་ལྷ་ཚང་མ་འདི་ལོའི་
ཟླ་བ་ ༡ ཚེས་ ༡༦ གཡས་གཡོན་ལ་འདུ་བ་བྱུང་བྱས་པ་དང་དེ་
ནས་ཉིན་ཉི་ཤུའི་རྗེས་སུ་ལོ་ཚད་བཞེས་འདུག་པ་བཅས་ནི་མིང་འབོད་

འདོད་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཞབས་ཞུ་མཁན་ཞིག་ནས་རྒྱང་
འཕྲིན་ཁང་དེར་བརྗོད་ཡོད་འདུག།

ཁོང་ཚོ་ད་ལྟ་མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་ནང་གི་ཟི་ལིང་དང་ཉེ་
བའི་ཁུལ་དུ་བཅོན་བཅུག་འཇུག་བཞིན་ཡོད་སྟེ་རྒྱུ་གནས་རྒྱལ་སྤེལ་
གཏོང་བ་ཁག་གས་གྱིས་སྤོང་། འདུང་ཁུངས་གཞན་ཞིག་ནས་བརྗོད་
གསལ་ལ་དགོ་འདུན་པ་དེ་རྣམས་དགོན་པའི་ལས་རྒྱ་དུ་མངོན་
ཡིན་པར་དོས་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ་ཁོང་ཚོ་ཞི་གན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་
མཚན་དང་རྒྱལ་སྤྱིམས་དཔལ་ལྷན། ཚེས་གསུམ་བསམ་གཏན།
འདམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། ལྷོ་བཟང་དར་རྒྱས་བཅས་ཡིན་པ་དང་ཚང་
མ་བུ་དཀར་སྤེལ་རྗེས་དགོན་པར་སྤོང་གྱི་ཡོད་སྟེ་རྒྱུ་གནས་རྒྱལ་
མཁོ་གཏོང་བས་བརྗོད།

༡༩༧༥ ནང་དགོན་པ་དེ་ནས་གསར་བསྐྱར་དུས་དེབ་
གཅིག་བཏོན་འགོ་བཅུགས་པ་དང་གང་དེའི་ཚོམ་བསྐྱིགས་པ་གཙོ་
བོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་འདྲིན་པས་ཚིག་
ཐག་བཅད་ནས་བཅད་དོན་ནི་གསར་བསྐྱར་དུས་དེབ་ནང་གི་རྣམ་
ངག་དེ་ཚོ་ནི་མི་མངོན་པའི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་འཕྲིན་བྱུང་
སྤེལ་བྱེད་མཁན་རེད་ཅེས་བཅད་ཡོད། གནས་རྒྱལ་འདུང་ཁུངས་
ནས་སྤེལ་མཐུན་དེ་བརྗོད་གསལ། གསར་བསྐྱར་དུས་དེབ་ཀྱི་ཚོམ་
བསྐྱིགས་པ་གཙོ་བོ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན་དང་རྒྱལ་སྤྱིམས་དཔལ་
ལྷན། འདམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བཅས་སོ་སོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིས་
པ་ཁེལ་བ་དང་ཚོས་གསུམ་བསམ་གཏན་དང་ལྷོ་བཟང་དར་རྒྱས་
གཉིས་ལ་ལོ་གཉིས་རིང་གི་དུས་བཀག་བཅོན་འདུག་བཏང་།

རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་གསར་བསྐྱར་དུས་དེབ་དེའི་ནང་
གི་རྣམ་ངག་དང་ཚོམ་ཡིག་ནི་ཁོ་ཚོ་དང་དགོན་པ་གཅིག་པའི་དགོ་
འདུན་པ་གཞན་གསུམ་ད་ལྟ་བཅོན་ཁང་ནང་ཡོད་བཞིན་པ་ཚོར་བསྤོང་

བསྐྱབས་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་ཚོད་སྲིད་བྱེད་གྱི་ཡོད། བཀྲ་
 བྱིས་རྒྱལ་མཚན་ནི་ལོ་མང་རིང་གྲ་བྱང་བཀྲ་བྱིས་འབྲིལ་
 དུ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས་རྗེས་བྲག་དཀར་སྤྲེལ་ཚོང་དུ་ཕྱིར་ལོག་
 ཡོང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་གོ་རྒྱལ་ཞིག་ནི་ཁོང་ལ་དགོན་པ་
 དེའི་ནང་གྲུས་བཀུར་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་གྲགས།

རྒྱ་ནག་དབང་འདྲིན་པའི་རྒྱུས་མང་འཆེ་བའི་རྒྱུད་
 གཞི་དེར་ལམ་སང་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་དབྱུང་གཏམ་
 སྤེལ་པ་དང་དེ་མཚུངས་ལོ་ཚང་བཅོ་ལྔ་ལྟན་གྱི་ཚོགས་
 པ་ཡང་གསལ་པོ་མེད་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷུ་
 སྤྱིའི་འགོ་བཅིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྐྱེན་ཐོའི་ནང་བཤད་དོན་རྒྱ་
 རག་གི་དབང་འདྲིན་པ་ཚོས་སྤུ་མཐུང་པོད་གྱི་ཚོས་དང་རིག་
 གཞུང་གི་མཚན་རྒྱལ་ཐད་བར་གཅོད་བྱེད་པ་དང་པོད་གྱི་
 ས་ཁུལ་གང་སར་དུ་ལའི་གྲ་མའི་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་ལུགས་
 གྱི་བྱུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པའི་རིགས་འཚོལ་ཞིབ་གྱིས་ཚོད་

འདྲིན་བྱེད་པ་མ་ཟད་ཆ་མཚན་དང་བྲག་གཞོན་གྱི་བྱེད་ཐབས་དེས་པོད་རང་བཅོན་
 ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་སྤུ་རུང་ལ་བར་གཅོད་བྱེད་བཞིན་པ་གསལ་སྤོན་བྱས་
 ཡོད་ཅེས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་གསུལ་ཚོགས་པས་སྤྲོད།

འདས་གྲོངས།

ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་བསོད་ནམས་དཔལ་ལྷན་ལགས་ནི་གཙང་རིན་སྲུངས་རམ་
 པ་སྤྱོད་པ་དྲ་མར་གནས་ཡིན་ཞིང་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་པོད་
 རང་བཅོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་མིང་བཀའ་ནས་ཐོག་མར་པོད་བྱམས་ཆེན་བཅོན་
 ཁང་དུ་ལོ་ ༧ བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་དང་དེ་རྗེས་སྤྱི་ཐང་ལོ་པག་བཅོ་གྲར་
 ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལས་མིར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས།

༡༩༧༠ ལོར་གྲོད་གྲོལ་ཐོབ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་མཚན་ལས་སུ་ཁག་གཉིས་པའི་
 རྒང་ལས་བཅོ་གནང་བ་དང་མཐར་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
 འདས་གྲོངས་སུ་སོང་ཡོད་འདུག་པར་པོད་གྱི་དགུ་བཅུ་གསུམ་ལས་འགུལ་ཚོགས་
 པས་སྤུ་རུང་གྲུས་འདུད་ལུ་བཞིན་ཡོད།

<p>Published by : The Gu Chu Sum Movement of Tibet</p> <p><u>If undelivered, kindly return to:</u></p> <p>The Gu Chu Sum Movement of Tibet Ex-Political Prisoners' Association Jogiwara Road, Mcleod Ganj Dharamsala -176219 Distt Kangra (H.P) INDIA</p>	<h2 style="margin: 0;">BOOK POST</h2> <div style="border: 1px solid black; height: 150px; width: 100%; margin-top: 10px;"></div>
---	--